

v.l.n.r.
Philippe Van Goethem
Jean-Pierre Van Liefferinge
An Vervoort

bijna een specialisatie op zich binnen een architectenbureau. Nieuwe normen en nieuwe wetten moeten op de voet gevolgd worden en snel parate kennis worden en blijven. Die kennis behoort immers tot de taak en verantwoordelijkheid van de ontwerper.

Economische drijfveren halen, meer dan vroeger, de bovenhand en kwaliteit en inhoud moeten zich hieraan aanpassen. Tijd en geld spelen een belangrijke rol. De verwachtingen van de opdrachtgevers staan soms in contrast met de belangen en visies van de beslissers en technische medewerkers waarbij de architect dan vaak tussen de twee partijen staat.

Bouwheren outsourcen hun project vaker omdat zij zelf niet de nodige technische know how in huis hebben. Hierdoor moet de architect meer met tussenpersonen gaan werken en komt zijn positie in een ander daglicht te staan. Beslissingen blijven soms uit omdat de tussenpersoon moet terugkoppelen naar zijn opdrachtgever maar van de architect wordt verwacht dat hij verder doet, dat hij binnen de hem toegemeten tijd blijft. In de praktijk komt het al eens voor dat de tussenpersonen eerder postbussen zijn met uiteraard een nadelige invloed op de al zo belangrijke tijdsdruk tijdens het bouwproces.

De financiële crisis van 2008 heeft ertoe geleid dat beslissingen op het scherp van de snee genomen worden.

De huidige pandemie Covid 19 die het jaar 2020 beheerst blijft evenmin zonder gevolgen: kantoorwerk wordt noodgedwongen thuiswerk. Werken op afstand schept coördinatieproblemen. Overlegmomenten op kantoor zijn niet meer

RONDE TAFEL GESPREK MET PHILIPPE VAN GOETHEM SVR-ARCHITECTS

Wat heb je zien veranderen in de bouwsector de voorbije 30 jaar en welke invloed heeft dit op de taken en verantwoordelijkheden van de architect

De voorbije dertig jaar worden zonder enige twijfel gedomineerd door de invoering van de computer. De digitalisering heeft in de bouwsector naar onze mening 3 belangrijke gevolgen: enerzijds de steeds toenemende processnelheid, de verhoging van de complexiteit en de invoering van BIM modellen.

Door de digitalisering moet alles veel sneller gaan. Research, opmaak van documenten, uitwisseling van gegevens Het ganse proces verloopt in versneld tempo waarbij het risico op onvolledigheid en/of minder accuraat werken kan ontstaan.

Ook de complexiteit verhoogt: iets op papier tekenen valt niet te vergelijken met het werken met computertekenprogramma's. Computerprogramma's

scheppen uiteraard heel wat meer mogelijkheden. Alles kan bij manier van spreken. De laatste jaren heeft het werken met BIM (het maken van digitale

“Economische drijfveren halen, meer dan vroeger, de bovenhand en kwaliteit en inhoud moeten zich hieraan aanpassen.”

modellen) zijn intrede gedaan. Dit vergt nieuwe expertise. Architecten moeten die expertise verwerven willen ze verder meedraaien in de bouwsector.

Ook de aanzienlijke toename van normen en wetten is kenmerkend voor de voorbije 30 jaar. De kennis ervan wordt

zo evident. Het coördineren is moeilijker, het overzicht complexer zodat het risico op onvolledigheid groeit. Ook de controle op de werf wordt aanzienlijk complexer.

De invoering van wedstrijden om projecten binnen te halen zorgt voor extra belasting in de sector van de ontwerpers. Voor een opdrachtgever is dit een ideale manier om ideeën op de markt te verzamelen zonder dat hij hiervoor hoeft te betalen.

Meedoen aan wedstrijden betekent vaak iets uitwerken binnen een korte tijdspanne, ideeën op papier zetten zonder dat deze voldoende kunnen uitgewerkt worden. Vaak ook op basis van onvoldoende informatie, onvoldoende gegevens van de opdrachtgever. Ze scheppen verwachtingen bij de opdrachtgever die mogelijk naderhand niet zomaar kunnen gerealiseerd worden. Het gaat vaak eerder over een visie, het esthetische, het inpassen in een omgeving, het voorspiegelen van verwachtingen eerder dan een echt ontwerp maar de opdrachtgever haalt daar wel beloftes uit.

Wedstrijden verlopen soms in meerdere fases waarbij na de selectiefase nog een soort van mini-competitie wordt voorzien. Dit alles vergt enorm veel tijd en werk zonder enige verloning daar tegenover en zonder enige zekerheid de opdracht binnen te halen, laat staan de zekerheid dat de opdracht überhaupt toegewezen wordt.

“Derden, zoals promotoren en quantity en quality surveyors, dicteren de kwaliteit van de gebouwen terwijl de verantwoordelijkheid bij de ontwerper blijft.”

Steeds meer aannemersbedrijven zijn aandelen gestuurde bedrijven. Het familiale karakter van het aannemersbedrijf verdwijnt stilletjes aan. Dit is niet zonder invloed op het bouwgebeuren. Familiale bedrijven gaan zoeken naar oplossingen wanneer een probleem opduikt. Aandelen gestuurde bedrijven gaan eerder zoeken waar meerwerken kunnen aangerekend worden, waar een termijnsverlenging kan bedongen worden, zoeken naar mogelijkheden om minder kwaliteit te bieden tegen dezelfde prijs.

Maar ook de architectenwereld wijzigt: vernieuwende ideeën worden soms belangrijker dan techniciteit. De opleiding is vooral gericht op het creatieve terwijl het techniciteit bij uitvoering steeds maar belangrijker wordt. Het element duurzaamheid zal zonder enige twijfel de bouwwereld ook beïnvloeden. De ontwerper moet reeds

in zijn ontwerp rekening houden met bepaalde toekomstige verwachtingen terwijl er eigenlijk nooit geen zekerheid bestaat omtrent deze verwachtingen. Het ontwerp moet toekomstresistent zijn zonder dat de ontwerper reeds kan inschatten waaraan dit zal moeten voldoen.

Is de noodzaak aan een gespecialiseerde BA verzekering toegenomen

Het spreekt voor zich dat de bovengeschetste evolutie niet zonder invloed is op de aansprakelijkheden van de architect. Al was het maar omdat derden, zoals promotoren en quantity and quality surveyors de kwaliteit van de gebouwen dicteren terwijl de verantwoordelijkheid bij de ontwerper blijft. Helaas wordt soms misbruik gemaakt van de verplichte BA verzekering van de architect om bepaalde beslissingen door te drukken. Wijzigingen, vaak om budgettaire redenen, worden toch doorgevoerd en verhogen de aansprakelijkheid van de ontwerper.

Waarom trouw gebleven aan PROTECT

Omwille van de goede samenwerking. Een goede back-up en snelle respons scheppen een groot vertrouwen wederzijds. SVR weet wat ze aan haar verzekeraar heeft en PROTECT heeft vertrouwen in haar klant.

Auteur: Marijke Evens, Bedrijfsjuriste
www.svr-architects.eu

